

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: **P., s.r.o.**, so sídlom B., IČO: X.proti odporkyni: **Správe katastra Banská Bystrica**, so sídlom Partizánska cesta 11, Banská Bystrica, za účasti: 1. K., bytom D., 2. M., bytom S., ako právni nástupcovia po neb. E., zomrelej dňa X., naposledy bytom D., v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. V 3788/07 zo dňa 29.7.2008, o odvolaní ustanoveného opatrovníka proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24 Sp/93/2009-41 zo dňa 8.4.2010 v časti výroku o ustanovení opatrovníka Mesta Banská Bystrica zúčastnenej osobe v 1. rade, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24 Sp/93/2009-41 zo dňa 8.4.2010 v napadnutej časti výroku o ustanovení opatrovníka Mesta Banská Bystrica zúčastnenej osobe v 1. rade **z r u š u j e** a vec vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 8.4.2010, č. k. 24 Sp/93/2009-41, zrušil svoje uznesenie č. k. 24Sp/93/2009-37 zo dňa 25.2.2010 a účastníčke konania K. ustanovil za opatrovníka Mesto Banskú Bystricu. V odôvodnení uznesenia uviedol, že pobyt účastníčky sa nepodarilo šetrením zistiť a nepodarilo sa zistiť ani adresu, na ktorú by jej bolo možné doručovať súdne písomnosti, preto jej ustanovil opatrovníka. Keďže nenašiel vhodnú fyzickú osobu pre výkon čestnej funkcie opatrovnictva, ustanovil za opatrovníka obec – Mesto Banská Bystrica, v ktorom je menovaná účastníčka prihlásená k pobytu. Poukázal na to, že bez ustanovenia opatrovníka nie je možné v konaní pokračovať, a nebolo možné postupovať podľa ustanovenia § 48 ods. 4 O.s.p., pretože ide o úpravu postupu súdu pre doručovanie osobe neznámej, a nie pre konanie s osobou neznámou, pričom samotným doručením písomností spôsobom tam upraveným by nebol naplnený účel opatrovnictva, ktorým sa sleduje účinná ochrana práv a záujmov osôb neznámych. V prípade nesúhlasu obcí s ich ustanovovaním za opatrovníka účastníkom konania by sa podľa názoru krajského súdu ustanovenie § 29 ods. 6 O.s.p. javilo ako bezvýznamné a nepoužiteľné v rozpore s účelom, ktorý sleduje inštitút opatrovnictva.

Proti tomuto uzneseniu podal ustanovený opatrovník v zákonnej lehote odvolanie, napádajúc výrok súdu v jeho časti, týkajúcej sa ustanovenia Mesta Banská Bystrica za opatrovníka účastníčke konania K., a to z dôvodu podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., nakoľko rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Nesúhlasil s názorom súdu, že obec možno ustanoviť za opatrovníka bez výhrad, pretože hoci ide o procesno-právne zastúpenie, na ustanovenie opatrovníka je potrebný súhlas osoby, ktorá má byť za opatrovníka ustanovená, aj keď ide o právnickú osobu. V danom prípade nebol súhlas zo strany mesta daný. Poukázal na skutočnosť, že na základe údajov Ohlasovne pobytu zistil, že K. má prarodiča A., nar. X., ktorý má evidovaný pobyt v B., a ktorý môže poskytnúť informáciu o aktuálnom pobyte menovanej. Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie v napadnutej časti zrušil podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal uznesenie v napadnutej časti výroku v rozsahu a z dôvodov, uvedených v odvolaní opatrovníka (§ 212 ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu opatrovníka je potrebné priznať úspech.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 246c ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 29 ods. 2 O.s.p., pokiaľ neurobí iné opatrenia, môže súd ustanoviť opatrovníka aj účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy, ktorému sa nepodarilo doručiť na známu adresu v cudzine alebo ak je doručenie písomnosti v cudzine spojené s ťažko prekonateľnými prekážkami, ktorý je postihnutý duševnou poruchou alebo ktorý nie je schopný zrozumiteľne sa vyjadrovať.

Podľa § 29 ods. 6 O.s.p. za opatrovníka súd ustanoví osobu pôsobiacu v rodinnom, pracovnom, kultúrnom, prípadne v inom prostredí, ktoré je účastníkovi blízke. Súd môže za opatrovníka ustanoviť aj obec. Súd nemôže ustanoviť za opatrovníka zamestnanca súdu, ktorý prejednáva vec; to neplatí vo veciach, v ktorých hodnota pohľadávky bez príslušenstva v čase začatia konania neprevyšuje 500 eur (ďalej len "drobné spory").

Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach upravuje možnosť ustanoviť procesne inak spôsobilej osobe, ktorej pobyt nie je známy, opatrovníka v záujme dôslednej ochrany jej práv. Na postup podľa ustanovenia § 29 ods. 2 O.s.p. musia byť splnené predpoklady, a teda súd musí vykonať dôkladné šetrenie za účelom zistenia pobytu neznámeho účastníka. Toto šetrenie musí byť dostatočné, aby bola neprítomnému účastníkovi zaistená ochrana jeho záujmov a základných práv. Za dôkladné šetrenie nemožno považovať iba dopyt na centrálny register obyvateľstva a šetrenie pobytu iba prostredníctvom obce, prípadne OR PZ. Konajúci krajský súd mohol v prejednávanom prípade taktiež využiť možnosť zistenia pobytu, prípadne pracoviska, prostredníctvom evidencie sociálnej poisťovne, alebo ho zistiť cez evidenciu Zboru väzenskej a justičnej stráže, či sa účastníčka konania prípadne nenachádza vo väzbe alebo vo výkone trestu. Keďže súd

nepostupoval dôsledne v intenciách citovaného ustanovenia a dostatočne nezisťoval pobyt neznámej účastníčky, ustanovil opatrovníka predčasne, bez splnenia podmienok, pričom v takom prípade by mohlo prísť k odňatiu možnosti účastníčky konať pred súdom. V prípade ustanovenia opatrovníka ide o procesné zastúpenie, a preto by mal byť ustanovený opatrovník objektívne spôsobilý chrániť záujmy účastníka a zároveň subjektívne mať snahu postupovať v jeho záujme. Za opatrovníka môže byť ustanovená aj obec, avšak aj v takom prípade sa vyžaduje jej súhlas. V danej veci súd ustanovil za opatrovníka obec – Mesto Banská Bystrica s tým, že podľa jeho názoru sa súhlas nevyžaduje, nakoľko by bolo potom ustanovenie § 29 ods. 6 O.s.p. bezvýznamné. S uvedeným sa nemožno stotožniť, pretože nikoho nemožno nútiť vystupovať v konaní ako zástupcu účastníka proti jeho vôli a bolo by to aj v rozpore so záujmami účastníka, ktorému bol takýto účastník ustanovený, pretože by zrejme nehájil jeho záujmy, čo by poprelo účel tohto inštitútu.

Vzhľadom na to, že krajský súd ustanovil opatrovníka účastníčke konania bez toho, aby boli na takýto postup splnené podmienky, pričom týmto postupom sa jej odňala možnosť konať pred súdom, zrušil odvolací súd uznesenie krajského súdu v napadnutej časti s poukazom na ustanovenie § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

Úlohou súdu prvého stupňa bude opätovne prešetriť pobyt K., nar. X. nielen cez centrálny register obyvateľstva, obec a OR PZ, ale aj cez sociálnu poisťovňu a evidenciu zboru väzenskej a justičnej stráže, prípadne dopytom na rodinných príslušníkov zistiť vhodnú osobu, ktorá je účastníčke blízka, a túto jej ustanoviť za opatrovníka. V opačnom prípade, teda ak sa nepodarí zistiť pobyt účastníčky konania ani nájsť osobu, ktorá by bola vhodná na ustanovenie za opatrovníka, bude potrebné postupovať v intenciách ustanovenia § 48 ods. 4 O.s.p.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 27. októbra 2010

**JUDr. Jaroslava Fúrová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth